

KIEDY NADCHODZI CZAS...

PARTNER WYDANIA

GRUPA
KLEPSYDRA

GRUPA
KLEPSYDRA

JAKOŚĆ BUDOWANA OD POKOLEŃ

Realizujemy usługi pogrzebowe w sposób pełen szacunku i wsparcia.
Od ponad 60 lat wspieramy rodziny w całej Polsce
w najtrudniejszych momentach życia, zapewniając
profesjonalizm, zaufanie i spokój.

www.grupaklepsydra.pl

— marka od 1958 roku —
Międzynarodowe Usługi Pogrzebowe

Pomagamy niezależnie od odległości

Nasza firma od ponad 60 lat pomaga rodzinom,
których bliscy zmarli poza krajem. Nasze usługi nie mają granic.

Pomagamy w transporcie osób zmarłych
z dowolnego miejsca na świecie.

Kontakt całodobowy: **22 831 00 36** | **22 635 21 93**

ul. Solec 5, Łódź | **www.bongo.com.pl**

KIEDY NADCHODZI CZAS...
OTOCZYMY CIĘ EMPATIA I SPOKOJEM

KOMPLEKSOWE
USŁUGI
POGRZEBOWE

EKOLOGICZNE
POCHÓWKI

MIĘDZYNARODOWY
TRANSPORT
ZMARŁYCH

ROZLICZENIE
RATALNE

Kontakt całodobowy: 42 633 73 00 | 42 633 66 90

ul. Solec 5, Łódź | www.klepsydra.pl

Każdego roku setki tysięcy rodzin w Polsce niespodziewanie traci bliską osobę. Każdy z nas, wcześniej czy później, będzie musiał się zmierzyć z tym trudnym doświadczeniem.

Ból i rozpacz towarzyszące otrzymaniu informacji o śmierci mogą w znacznym stopniu utrudniać podejmowanie działań, które spoczywają na najbliższych zmarłego: od dopełnienia formalności prawnych po organizację pogrzebu.

Mamy nadzieję, że niniejszy poradnik pomoże Państwu przejść przez ten wymagający czas z większym spokojem i pewnością. Krok po kroku wyjaśniamy w nim, o czym warto pamiętać i jak dopełnić formalności związanych z organizacją pochówku, a także sprawami w bankach i innych urzędach.

ZESPÓŁ GRUPA KLEPSYDRA

GRUPA
KLEPSYDRA

JAKOŚĆ BUDOWANA OD POKOLEŃ

Gdy odejdzie bliska osoba... od czego zacząć?

Kiedy stajemy twarzą w twarz ze śmiercią bliskiej osoby, nasze myśli i działania mogą być sparaliżowane. To naturalne — organizacja pogrzebu jest jednym z najtrudniejszych wyzwań, z którymi musimy się zmierzyć w życiu.

Pierwszym krokiem przy dopełnianiu formalności jest **uzyskanie karty zgonu**. Dokument ten jest wystawiany zarówno dla osób zmarłych, jak i dla dzieci martwo urodzonych, niezależnie od czasu trwania ciąży. Zgodnie z obowiązującymi przepisami karta powinna zawierać informacje o stwierdzeniu zgonu oraz jego przyczynie.

Gdy śmierć nastąpiła w domu

Pierwszym krokiem jest zawiadomienie lekarza rodzinnego, jeśli śmierć nastąpiła w dzień roboczy w godzinach pracy lekarza rodzin-

nego, lub Pogotowia Ratunkowego, dzwoniąc pod numer alarmowy 999 lub 112, jeśli śmierć nastąpiła wieczorem, w nocy bądź dni świąteczne albo wolne od pracy. Po przybyciu pogotowia lekarz lub osoba uprawniona do stwierdzenia zgonu wypisuje kartę informacyjną o zgonie lub kartę zgonu. Dokument jest podstawą do powiadomienia zakładu pogrzebowego o zgonie i zabrania ciała osoby zmarłej do chłodzi. Jeśli Pogotowie Ratunkowe wystawiło protokół zgonu, należy udać się do lekarza, który jako ostatni w okresie 30 dni przed śmiercią udzielał choremu świadczeń zdrowotnych, na przykład lekarza rodzinnego. To on wystawi kartę zgonu. Zgodnie z przepisami ciało osoby zmarłej powinno zostać zabrane z mieszkania najpóźniej do 72 godzin od momentu śmierci.

Gdy śmierć nastąpiła w szpitalu, hospicjum lub domu opieki

Większość formalności zostaje dopełniona przez personel placówki. Kartę zgonu wystawia lekarz opiekujący się pacjentem lub lekarz dyżurny, jednak nie wcześniej niż po upływie 2 godzin od chwili śmierci. Dokument ten należy odebrać w szpitalnym dziale statystyki. Ciało osoby zmarłej zostanie przewiezione do szpitalnej chłodni, skąd będzie odebrane przez firmę pogrzebową wskazaną przez rodzinę. Szpital ma obowiązek bezpłatnie przechowywać ciało zmarłego pacjenta maksymalnie 72 godziny, po tym czasie mogą zostać naliczone opłaty za kolejne doby korzystania ze szpitalnej chłodni. Jeśli śmierć nastąpiła w hospicjum lub domu opieki, procedura wygląda podobnie jak w szpitalu – o zgonie zawiadamiana jest rodzina, a następnie lekarz stwierdza zgon i wystawia kartę zgonu. W tego typu placówkach formalności zazwyczaj przebiegają sprawniej niż w przypadku śmierci w domu, ponieważ są rutynowo obsługiwane przez wyspecjalizowany personel medyczny.

Gdy śmierć była nagła – nastąpiła w wypadku, na ulicy lub w innym miejscu publicznym

Wezwane na miejsce zdarzenia Pogotowie Ratunkowe zawiadamia policję, ta zaś zawiadamia prokuraturę właściwą dla miejsca zgonu. Jeżeli wezwany do zmarłego lekarz uzna, że przyczyną śmierci była podlegająca obowiązkowemu zgłoszeniu choroba zakaźna, wówczas zawiadamia Inspektora Sanitarnego. Ciało zmarłego zostaje przewiezione do Zakładu Medycyny Sądowej lub szpitala z prosektorium w celu przeprowadzenia sekcji zwłok. W przypadku śmierci gwałtownej lub podejrzanego sekcja jest obowiązkowa – jej celem jest ustalenie dokładnej przyczyny zgonu. Niezależnie od tego, czy śmierć nastąpiła z przyczyn naturalnych, w wyniku przestępstwa, samobójstwa czy wypadku, zgodę na przekazanie ciała rodzinie zawsze wydaje prokurator, przekazując również kartę zgonu.

Karta zgonu wydawana jest bezpłatnie w jednym egzemplarzu osobie upoważnionej do pochowania zwłok. Dokument ten jest niezbędny do zlecenia zakładowi pogrzebowemu eksportacji ciała oraz przygotowania go do pochówku. Stanowi również podstawę do wystawienia aktu zgonu w Urzędzie Stanu Cywilnego (USC). Ponieważ jest to ważny dokument, warto sporządzić jego kopię.

Kolejnym krokiem jest uzyskanie aktu zgonu w USC właściwym ze względu na miejsce zgonu (a nie miejsce zameldowania lub stałego pobytu zmarłego). Do referatu zgonów odpowiedniego USC należy zabrać kartę zgonu, dowód osobisty osoby zmarłej oraz własny dokument tożsamości do okazania (np. dowód osobisty lub paszport). **Zgon trzeba zgłosić w USC najpóźniej w ciągu 3 dni od dnia śmierci, a jeśli osoba zmarła na skutek choroby zakaźnej – przed upływem 24 godzin.** Zgon mogą zgłosić członkowie rodziny zmarłego, w pierwszej kolejności małżonek lub dzieci. W drugiej kolejności: najbliżsi krewni lub powinowaci, na przykład teściowa czy teść. Jeśli nie ma rodziny – osoby zamieszkujące w lokalu, w którym nastąpił zgon, osoby będące przy śmierci lub te, które naocznie się o niej przekonały. W ostatniej kolejności obowiązek ten spoczywa na administratorze domu lub zarządcy budynku, w którym doszło do zgonu. W przypadku śmierci w szpitalu, hospicjum lub domu pomocy społecznej, jeśli zmarły nie ma bliskich lub nikt nie może się zająć formalnościami, obowiązek zgłoszenia zgonu spoczywa na danej placówce.

Ważne

Pracownicy firmy KLEPSYDRA, działając na podstawie stosownego upoważnienia od osoby zamawiającej pochówek, mogą przejąć na siebie wszystkie formalności związane z uzyskaniem aktu zgonu w Urzędzie Stanu Cywilnego.

Urząd Stanu Cywilnego wydaje bezpłatnie jeden odpis skróconego aktu zgonu. Każdy kolejny odpis jest płatny, chyba że osoba wnioskująca jest zwolniona z obowiązku opłaty skarbowej. Warto rozważyć złożenie wniosku o kilka dodatkowych egzemplarzy, ponieważ odpis aktu zgonu będzie potrzebny przy dopełnianiu formalności pogrzebowych, postępowaniu spadkowym, a także w kontaktach z bankami, firmami ubezpieczeniowymi i innymi instytucjami.

Akt zgonu stanowi podstawę do pochowania ciała lub prochów osoby zmarłej powstałych w wyniku kremacji. Warto pamiętać, że po zgłoszeniu zgonu w Urzędzie Stanu Cywilnego następuje automatyczne wymeldowanie osoby zmarłej z miejsca pobytu stałego lub czasowego oraz unieważnienie jej dowodu osobistego poprzez odcięcie narożnika dokumentu. Na życzenie rodziny unieważniony dowód osobisty może być zwrócony do zachowania jako pamiątka o wartości sentymentalnej.

Organizacja pogrzebu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami pochówek osoby zmarłej może odbyć się nie wcześniej niż po upływie 24 godzin od chwili zgonu. Dopiero po tym czasie dopuszczalna jest również kremacja. W przypadku odroczenia terminu pogrzebu ciało zostaje umieszczone w chłodni. W celu zahamowania procesów pośmiertnych dopuszcza się wykonanie zabiegów utrwalających, potocznie nazywanych balsamacją. Jeśli pochówek poprzedza kremacja, urna z prochami może być bezpiecznie przechowywana w firmie pogrzebowej do czasu zaplanowanej uroczystości. Zgodnie z obowiązującymi przepisami bliscy zmarłego mają prawo osobiście odebrać urnę z krematorium lub firmy pogrzebowej i przechować do dnia pogrzebu, pod warunkiem że w dniu ceremonii urna zostanie przewieziona do kościoła lub bezpośrednio na cmentarz.

Ważne

Każde dziecko poczęte ma prawo do pogrzebu, a jego matce przysługuje zasilek na pokrycie kosztów pochówku. Pogrzeb dzieci martwo urodzonych, niezależnie od czasu trwania ciąży, można zorganizować na podstawie karty zgonu oraz dokumentacji medycznej (zaświadczenie o martwym urodzeniu).

Ważne

Jeśli przyczyną śmierci była choroba zakaźna, ciało należy niezwłocznie zabrać z mieszkania i pochować na najbliższym cmentarzu w ciągu 24 godzin od chwili śmierci. W takiej sytuacji nie jest dopuszczalne wystawienie trumny w kościele.

Rodzaje pochówków

Pogrzeb jest jednym z podstawowych obowiązków moralnych, a często również religijnych, wobec zmarłego. Może mieć charakter religijny lub świecki, w zależności od przekonań osoby zmarłej. Zgodnie z polskim prawem możliwe są dwa rodzaje pochówku: tradycyjny, podczas którego do grobu składana jest trumna z ciałem, oraz kremacyjny, podczas którego do miejsca spoczynku składana jest urna z prochami.

Decyzję o formie pochówku podejmuje najbliższa rodzina, chyba że zmarły pozostawił wcześniej pisemne oświadczenie dotyczące swoich życzeń w tym zakresie. W sytuacji gdy nie ma jasnych wskazówek, decyzję podejmują najbliżsi, kierując się intuicją, przekonaniami lub wcześniejszymi rozmowami ze zmarłym. W każdym przypadku warto postępować w sposób, który oddaje szacunek i pamięć o osobie zmarłej.

Pogrzeb tradycyjny

To jedna z form pożegnania. W polskiej kulturze odbywa się najczęściej w obrządku chrześcijańskim. Może być przeprowadzony zarówno przez osobę duchowną, jak i świeckiego mistrza ceremonii. Ciało osoby zmarłej składane jest do trumny, a następnie do grobu ziemnego lub grobowca. W trumnie przeznaczonej dla osoby dorosłej można złożyć tylko jedną osobę – z wyjątkiem sytuacji, gdy są to zwłoki matki z nowo narodzonym dzieckiem lub dwojga dzieci w wieku do 6 lat. Po zamknięciu trumny i przymocowaniu wieka nie wolno jej już otwierać.

Pogrzeb z kremacją

Obecnie około 50 proc. pochówków w Polsce odbywa się w formie kremacji, a zainteresowanie tą formą stale rośnie, głównie ze względów ekologicznych, finansowych oraz osobistych przekonań. Ceremonia ostatniego pożegnania w przypadku pogrzebu z kremacją, podobnie jak w przypadku pogrzebu tradycyjnego, może być przeprowadzona przez osobę duchowną lub świeckiego mistrza ceremonii. Ciało osoby zmarłej zostaje spopielone w krematorium w procesie kremacji, który trwa około 2 godzin, a prochy umieszczane są w urnie. Urna może być złożona do grobu ziemnego, do istniejącego grobowca rodzinnego, kolumbarium (tzw. ściany pamięci) lub do grobu urnowego. Zgodnie z przepisami nie wolno rozrzucać prochów ani przechowywać urny w domu na stałe.

Stanowisko Kościoła katolickiego wobec kremacji

Kościół katolicki zaleca zachowanie pobożnego zwyczaju grzebania ciał zmarłych, nie zakazując jednak kremacji, o ile nie została ona wybrana z pobudek sprzecznych z wiarą chrześcijańską. Tę możliwość dopuszcza m.in. watykańska instrukcja „Ad resurgendum cum Christo” z 2016 roku. Sposób sprawowania pogrzebu reguluje liturgia Kościoła. Zgodnie z obowiązującymi normami, zawartymi w księdze „Obrzędy pogrzebu”, Msza Święta oraz obrzędy ostatniego pożegnania powinny być celebrowane przed kremacją. Po dokonaniu spopielenia odprawia się jedynie obrzęd związany ze złożeniem urny w grobie. Obrzędy pogrzebowe z ostatnim pożegnaniem należy sprawować w kościele, kaplicy cmentarnej lub w pomieszczeniu krematorium zgodnie z u-

stalonymi formami liturgicznymi. W wyjątkowych sytuacjach, z przyczyn duszpasterskich lub praktycznych, dopuszcza się możliwość sprawowania pełnych obrzędów pogrzebowych nad samą urną.

Ważne

Firma KLEPSYDRA organizuje zarówno pogrzeby tradycyjne, jak i pogrzeby z kremacją z najwyższą troską o wolę osoby zmarłej oraz oczekiwania jej bliskich. Uroczystość może się odbyć z udziałem księdza lub świeckiego mistrza ceremonii. Zapewniamy kompleksową oprawę florystyczną, muzyczną i audiowizualną, a także możliwość transmisji online dla tych, którzy nie mogą osobiście uczestniczyć w pogrzebie.

Krematorium KLEPSYDRA w Łodzi działa nieprzerwanie od 2008 roku, oferując godne i bezpieczne warunki pożegnania bliskich. Do dyspozycji rodzin dostępne są dwie sale pożegnań, w których można dokonać identyfikacji oraz towarzyszyć zmarłemu przed kremacją.

Proces spopielenia odbywa się w dwóch nowoczesnych piecach kremacyjnych, spełniających najwyższe europejskie normy jakości, bezpieczeństwa oraz standardy ekologiczne. Wszystkie parametry kremacji są stale monitorowane i rejestrowane cyfrowo, co zapewnia pełną transparentność i kontrolę procesu.

Jako jedna z nielicznych firm w Polsce stosujemy elektroniczny system

ewidencji kremacji – każdej osobie zmarłej przypisywany jest unikalny numer identyfikacyjny. Po zakończeniu kremacji prochy są składane do urny razem z trwałym identyfikatorem prochów, a rodzina otrzymuje świadectwo kremacji. Naszym priorytetem jest okazywanie szacunku osobie zmarłej oraz troska o komfort i spokój jej najbliższych – zarówno pod względem emocjonalnym, jak i organizacyjnym.

Ustalenia organizacyjne

Zwyczajowo organizację pogrzebu powierza się firmie pogrzebowej, która oferuje kompleksową pomoc w dopełnieniu wszelkich formalności. Aby mogła działać w imieniu rodziny, konieczne jest wystawienie stosownego upoważnienia. Warto również podpisać z firmą pogrzebową odpowiednią umowę.

Po okazaniu aktu zgonu z przedstawicielem firmy ustala się datę i godzinę pogrzebu lub kremacji, wybór cmentarza i miejsca pochówku, rodzaj obrządku religijnego (prowadzony przez osobę ducho-

wną) lub przebieg ceremonii świeckiej (z udziałem świeckiego mistrza ceremonii), a także wybór trumny bądź urny. Firma pogrzebowa może również pomóc w przygotowaniu oprawy florystycznej i muzycznej, zamówieniu wieńców i wiązanek, organizacji konduktu pogrzebowego, wydrukowaniu tradycyjnych klepsydr, publikacji nekrologów w prasie oraz rozestaniu elektronicznych powiadomień o uroczystości. Na życzenie rodziny możliwa jest również transmisja online ceremonii, co umożliwia udział osobom przebywającym w innych częściach kraju lub za granicą. Zakres usług zależy od rodziny osoby zmarłej.

Ważne

Datę i godzinę pogrzebu należy dodatkowo uzgodnić z kancelarią cmentarza komunalnego lub kancelarią parafialną cmentarza wyznaniowego. Jeśli miejsce pochówku nie zostało wcześniej wykupione, konieczne będzie jego opłacenie.

Za usługę pogrzebową można zapłacić gotówką, kartą płatniczą lub przelewem bankowym. Istnieje również możliwość wystawienia firmie pogrzebowej upoważnienia do bezpośredniego pobrania należności z zaświadczenia pogrzebowego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W takim przypadku rozliczenie kosztów odbywa się w sposób bezgotówkowy.

Powiadomienie rodziny, przyjaciół, znajomych, współpracowników

Przekazanie informacji o śmierci bliskiej osoby jest bolesnym obowiązkiem, szczególnie gdy grono zainteresowanych osób jest liczne i informację o stracie oraz szczegółach pogrzebu trzeba wielokrotnie powtórzyć. Zwyczajowo najbliższą rodzinę i przyjaciół powiadamia się **telefonicznie**. Tradycją jest również **wywieszenie papierowej klepsydry** w miejscach związanych z życiem zmarłej osoby (wejście do budynku, w którym mieszkała, parafia, miejsce pracy), a także miejscach przeznaczonych na takie powiadomienia (tablica przykościelna lub przycmentarna). Można również zamieścić **nekrolog w wydaniach gazet codziennych** – regionalnych lub ogólnopolskich.

Współcześnie coraz większą popularnością cieszą się również elektroniczne powiadomienia pogrzebowe, takie jak **eKlepsydra**, które przesyłane są w formie powiadomienia SMS lub e-mail z linkiem do najważniejszych informacji na temat czasu i miejsca ceremonii pogrzebowej. W odróżnieniu od tradycyjnej papierowej klepsydry elektroniczne powiadomienie oferuje dodatkowe funkcje: interaktywną nawigację do miejsc związanych z pogrzebem, możliwość zamówienia kwiatów (zostaną dostarczone na miejsce ceremonii zgodnie ze wskazówkami zamawiającego), składania kondolencji, dzielenia się wspomnieniami, a także

dostęp do transmisji online z pogrzebu.

Elektroniczne powiadomienie ma bardzo osobisty charakter, pomaga pamiętać o tym, co ważne, i ułatwia komunikację z rodziną oraz znajomymi osoby zmarłej. Więcej informacji znajduje się na stronie www.eklepsydra.pl.

Prawo do pochowania osoby zmarłej

Prawo pochowania, czyli podjęcia decyzji o formie pochówku, wyborze cmentarza i organizacji ceremonii pogrzebowej, przysługuje przede wszystkim najbliższej rodzinie zmarłego: współmałżonkowi, krewnym zstępnym, czyli dzieciom, wnukom i prawnukom, krewnym

wstępnym, czyli rodzicom, dziadkom i pradiadkom, krewnym bocznym do czwartego stopnia pokrewieństwa, np. bratu, siostrze, bratankowi itd., powinowatym w linii prostej do pierwszego stopnia, tj. teściom, osobom przysposabiającym i przysposobionym, a więc rodzicowi adopcyjnemu lub dziecku adoptowanemu. Pogrzeb może zorganizować także osoba niespokrewniona, która dobrowolnie się tego podjęmie — na przykład bliski przyjaciel, opiekun lub ktoś wskazany przez zmarłego jeszcze za życia. W przypadku braku takich osób ciało zmarłego może zostać przekazane do celów naukowych szkołom wyższym, ale tylko wtedy, gdy osoba zmarła wyraziła na to zgodę za życia, podpisując stosowne oświadczenie. Jeśli zmarły był osobą bezdomną i nie ma nikogo, kto zająłby się pochówkiem, pogrzeb organizuje miasto na własny koszt.

Ważne

Gdy członkowie rodziny nie są zgodni co do formy pochówku, miejsca spoczynku lub przebiegu ceremonii, decydujące znaczenie może mieć ostatnia wola osoby zmarłej (np. zapisana w testamentcie). Jeśli nie ma takich dyspozycji, decydująca jest kolejność ustawowych uprawnień (np. decyzja żony może mieć pierwszeństwo przed decyzją dzieci). W przypadku braku porozumienia sprawę może rozstrzygnąć sąd cywilny.

W Polsce zmarłych chowa się w obrębie cmentarzy. Trumny lub urny mogą być złożone w grobie ziemnym, grobie murowanym lub katakumbach. Ponadto urny mogą być składane również w kolumbariach. Za poszczególne rodzaje grobów wnosi się opłaty określone w regulaminie danego cmentarza.

Zwykły grób ziemny może być ponownie użyty dopiero po upływie 20 lat od dnia pogrzebu. Możliwe będzie jedynie dochowanie urny. Jeżeli po tym czasie ktoś wniesie sprzeciw wobec ponownego wykorzystania grobu i uiści stosowną opłatę w kancelarii cmentarza, nie będzie można pochować w tym miejscu nikogo przez kolejnych 20 lat. Okres 20 lat od pogrzebu nie obowiązuje w przypadku grobów murowanych, przeznaczonych dla większej liczby trumien lub urn. Opłata za grób murowany pobierana jest przy pierwszym pochówku na okres 50 lub 99 lat. Możliwe jest jednak zawarcie z zarządem cmentarza umowy, która wydłuży okres, w którym nie wolno ponownie użyć grobu. Warto wiedzieć, że **w miejscowościach, w których nie ma cmentarzy komunalnych, zarząd cmentarza wyznaniowego nie może odmówić pochówku osobie innego wyznania ani osobie niewierzącej.**

Zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem zabronione jest chowanie zmarłych poza terenem cmentarza (pewien wyjątek stanowi śmierć na pełnym morzu), rozsypywanie prochów w dowolnym miejscu i przechowywanie urn w domu. Prawdopodobnie nowe prawo pogrzebowe wprowadzi sporo zmian w tym zakresie, ale na to musimy jeszcze poczekać.

Ekshumacja

Ekshumację przeprowadza się najczęściej w sytuacjach, gdy rodzina pragnie pochować bliskich w jednej mogile, tworząc grób rodzinny, gdy utrudniona jest opieka nad grobem w dotychczasowej lokalizacji oraz gdy celem jest ograniczenie kosztów związanych z utrzymaniem grobów w różnych miejscowościach. Zgodnie z przepisami **ekshumacja może być przeprowadzona jedynie przez wyspecjalizowane zakłady pogrzebowe**, za zezwoleniem Państwowego Inspektora Sanitarnego właściwego dla danego miejsca oraz w wyznaczonym do tego czasie – **od 16 października do 15 kwietnia we wczesnych godzinach porannych.**

Ważne

Pracownicy firmy KLEPSYDRA są gotowi odpowiedzieć na wszelkie pytania związane z ekshumacją.

POGRZEB W ZGODZIE Z NATURĄ

Kompleksowo organizujemy pogrzeby ekologiczne
w kwaterze „Drzewa Pamięci” na cmentarzu
Ewangelicko-Augsburskim w Łodzi przy ul. Ogrodowej 43.

Korzystamy wyłącznie z produktów przyjaznych środowisku
– oferujemy ekologiczne trumny, biodegradowalne urny oraz
naturalny „kamień pamięci” wykonany z piaskowca. Zapewniamy
również ekologiczną odzież z bawełny dla osoby zmarłej, tabliczki
pamiątkowe oraz biodegradowalny relikwiarz z sadzonką drzewa.

Kontakt całodobowy: 42 633 73 00 | 42 633 66 90

ul. Solec 5, Łódź | www.klepsydra.pl

Nekropolie w Łodzi

W Łodzi mamy 26 cmentarzy należących zarówno do Kościołów różnych wyznań, jak i do miasta (cmentarze komunalne). Są wśród nich: 15 cmentarzy katolickich, dwa ewangelicko-augsburskie dwa prawosławne. Są też cmentarze wojskowy, mariawicki i baptystów. W Łodzi są również trzy cmentarze komunalne i jeden żydowski.

Stary Cmentarz przy ul. Ogrodowej 43 – serce łódzkiej pamięci

Najstarszą łódzką nekropolią jest Stary Cmentarz przy ul. Ogrodowej, którym administruje firma KLEPSYDRA. Założono go w 1855 roku. Podzielony jest na trzy części: katolicką, prawosławną i ewangelicką, co odzwierciedla wielokulturową historię miasta. Spoczywają tu m.in. fabrykanci budujący potęgę przemysłowej Łodzi. Można na nim odnaleźć mauzolea łódzkich rodów fabrykanckich, a więc Grohmanów, Geyerów, Kunitzerów, Kindermannów. Najbardziej okazałym grobowcem Starego Cmentarza (i jednym z najcenniejszych zabytków Łodzi) jest Kaplica Scheiblerów zbudowana w latach 1885–1888 według projektu Edwarda Lilpopa i Józefa Piusa Dziekońskiego w jego ewangelicko-augsburskiej części. W części katolickiej wyróżnia się zbudowane między 1899 a 1904 rokiem neorenesansowe mauzoleum rodziny Heinzlów, w którym spoczywa m.in. Juliusz Heinzel,

jeden z najwybitniejszych łódzkich przemysłowców.

Nagrobki i pomniki na cmentarzu przy ul. Ogrodowej projektowali znani artyści, m.in.: Wacław Konopka, Władysław Czapliński, Anastazy Lepla. Około 100 pomników wykonała słynna łódzka firma budowlano-kamieniarska rzeźbiarza Antoniego Jana Urbanowskiego – jedna z największych tego typu w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX wieku. W jej pracowni powstały m.in. pomniki prezydenta Łodzi Andrzeja Rosickiego, Gustawa Geyera, Karola Jonschera, a także mauzolea Juliusza Kunitzera i rodziny Heinzlów.

Na Starym Cmentarzu znajduje się ponad 200 nagrobków wpisanych do rejestru zabytków. Nekropolia ta uważana jest za jedną z trzech najważniejszych w Polsce, obok warszawskich Powązek i krakowskich Rakowic.

Kwaterna ekologiczna „Drzewa Pamięci”

W 2024 roku na cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim w Łodzi przy ul. Ogrodowej 43 powstała ekologiczna kwaterna, oferująca godne miejsce spoczynku z poszanowaniem dla środowiska naturalnego. Można w niej pochować zarówno urny, jak i trumny. Jest to wyjątkowa przestrzeń, w której pochówek odbywa się w sposób przyjazny dla natury, a cała aranżacja kwatery podkreśla harmonię z otoczeniem.

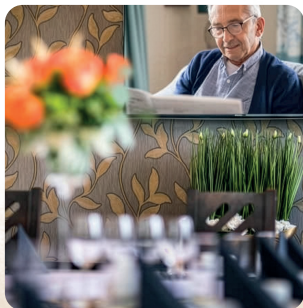
Kwaterą zarządza Firma Pogrzebowa KLEPSYDRA, która oferuje kompleksową usługę pochówku ekologicznego, obejmującą usługi kremacyjne i pochówkowe z użyciem biodegradowalnych trumien, urn i odzieży pogrzebowej. Przestrzeń „Drzewa Pamięci” wyróżnia się naturalną aranżacją: otoczona cisowym żywopłotem, z centralnie rosnącym drzewem symbolizującym życie. Pochówki odbywają się w indywidualnych miejscach, oznaczonych biodegradowalnymi tabliczkami. Kwatera nie jest mogiłą zbiorową – każde miejsce podlega 20-letniej rezerwacji z możliwością przedłużenia. Ponieważ wejście na teren kwatery nie jest możliwe dla rodzin osób zmarłych, przy wejściu znajdują się dwa głazy z napisami, które pełnią funkcję symbolicznych punktów upamiętnienia z wykorzystaniem produktów przyjaznych środowisku, takich jak: znicze solarne, wkłady biodegradowalne, świece sojowe i żywe kwiaty.

Konsolacja, czyli stypa

Rodzinne spotkanie po pogrzebie, zwane konsolacją, to chwila refleksji, wspólnych wspomnień i rozmów o zmarłym. Zazwyczaj towarzyszy mu obiad lub słodki poczęstunek. Konsolacja może się odbywać zarówno w domu, jak i w restauracji. Coraz popularniejszą formą staje się również konsolacja w formie cateringu – dania przygotowane przez restaurację są dostarczane do domu.

Ważne

Na terenie kompleksu obiektów KLEPSYDRA w Łodzi znajduje się elegancka restauracja Wspomnienie. W ramach obiadu konsolacyjnego zapewnia dania kuchni europejskiej, oprawę florystyczną stołów i sali oraz oprawę muzyczną. Ponadto na życzenie rodziny umożliwia wyświetlenie zdjęć lub filmu z życia osoby zmarłej, a także wystawia na sztaludze duże zdjęcie z kirem oraz księgę kondolencyjną.

eKlepsydra

elektroniczne powiadomienia pogrzebowe

Pomagamy pamiętać

Powiadomienie pogrzebowe eKlepsydra pomoże Ci w prosty sposób poinformować o śmierci bliskiego oraz ceremonii pogrzebowej wszystkie ważne osoby, członków rodziny, przyjaciół, znajomych i współpracowników osoby zmarłej.

Kontakt: ul. Solec 5, Łódź

+48 500 719 216 | +48 505 686 202

www.eklepsydra.pl

Zasiłek pogrzebowy

Zasiłek pogrzebowy wypłacany przez ZUS, KRUS, WBE, MSWiA oraz Zakład Emerytur Służby Więziennej przysługuje w razie śmierci osoby ubezpieczonej lub pobierającej rentę albo emeryturę. Szczegółowe informacje na temat innych sytuacji, w których również przysługuje zasiłek pogrzebowy, dostępne są na stronie www.zus.pl.

Zasiłek pogrzebowy jest przeznaczony na pokrycie kosztów pogrzebu, jest więc wypłacany osobie, która poniosła związane z nim wydatki. Kiedy wydatki związane z pogrzebem pokryto kilka osób lub instytucji, wtedy zwrot pieniędzy należy się proporcjonalnie każdej ze stron.

Jeżeli koszty pogrzebu poniosła osoba spokrewniona ze zmarłym w pierwszej linii pokrewieństwa (małżonek, dzieci, dzieci przysposobione, rodzice, osoby przysposabiające, rodzeństwo, wnuki), to przysługuje jej zasiłek pogrzebowy w pełnej kwocie bez względu na wielkość poniesionych kosztów.

Jeżeli koszty pogrzebu poniosła osoba spoza tej grupy, spokrewniona w dalszej linii, osoba obca lub pracodawca, dom pomocy społecznej, gmina bądź powiat, przedstawiciele Kościoła lub związku zawodowego, to przysługuje im w ramach zasiłku zwrot wszystkich poniesionych kosztów pogrzebu (na podstawie przedstawionych rachunków), jednak nie wyższy niż kwota zasiłku pogrzebowego.

Wydatki przekraczające wysokość zasiłku nie podlegają zwrotowi.

Wysokość zasiłku pogrzebowego wynosi obecnie 4 000 złotych, a od 1 stycznia 2026 roku wyniesie 7 000 złotych i będzie podlegała waloryzacji, gdy inflacja od ostatniego ustalenia wysokości zasiłku przekroczy 5 proc. Wniosek o jego wypłatę trzeba złożyć przed upływem roku od daty śmierci. Jeżeli z powodu późniejszego znalezienia zwłok lub zidentyfikowania zmarłego nie można było dokonać zgłoszenia w ciągu 12 miesięcy, wtedy należy to zrobić w ciągu roku od sporządzenia aktu zgonu.

Należy wówczas przedstawić zaświadczenie z policji lub prokuratury albo zupełny odpis aktu zgonu świadczący o okolicznościach późniejszego odnalezienia zwłok.

Pieniądze z zasiłku pogrzebowego powinniśmy otrzymać w ciągu 14 dni kalendarzowych od złożenia wszystkich dokumentów.

Może się jednak zdarzyć, że ZUS odmówi wypłaty zasiłku. Od takiej decyzji można się odwołać do rejonowego sądu pracy i ubezpieczeń społecznych – za pośrednictwem oddziału ZUS, który ją wydał. Wnioskodawca ma na to miesiąc od otrzymania decyzji odmownej.

Zasiłek celowy

Od 1 stycznia 2026 roku możliwe będzie uzyskanie zasiłku celowego na pokrycie kosztów pogrzebu. Zasiłek będzie przyznawany niezależnie od dochodu i będzie mógł być przyznany osobie, która pokryła koszty pogrzebu w dwóch sytuacjach: jeśli po zmarłym nie przysługuje zasiłek pogrzebowy, a także jeśli osoba, która pokryła koszty pogrzebu, jest uprawniona do zasiłku pogrzebowego i poniosła w związku z pogrzebem nadzwyczajne, trudne do przewidzenia, niemożliwe do pokrycia z kwoty zasiłku pogrzebowego koszty (m.in. transport ciała lub prochów osoby zmarłej z zagranicy).

Ważne

Dysponując stosownym upoważnieniem od osoby organizującej pogrzeb, firma KLEPSYDRA podejmuje się dopełnienia formalności związanych z zasiłkiem pogrzebowym, a rozliczenie płatności za pogrzeb następuje wówczas bezgotówkowo.

Renta, odprawa pośmiertna, urlop okolicznościowy

Gdy odejdzie nasz najbliższy, może przysługiwać nam prawo do renty rodzinnej, renty wdowiej, odprawy pośmiertnej oraz urlopu okolicznościowego.

Renta rodzinna

Jeśli osoba zmarła w ciągu ostatnich

10 lat pracowała przez co najmniej 5 lat, to dzieciom, wnukom, rodzeństwu, małżonkowi i rodzicom – po spełnieniu określonych warunków – może przysługiwać renta z ZUS. Aby uzyskać rentę rodzinną, należy wypełnić wniosek ERR wraz z ewentualnym załącznikiem ERRZ

– dla osób, które ubiegają się o rentę rodzinną z zagranicznej instytucji państw UE/EFTA (dostępne na stronie internetowej ZUS) – i złożyć je w oddziale ZUS właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby wnioskującej.

Renta wdowia

Renta wdowia ma na celu zapewnienie stabilności finansowej osobom, które straciły życiowego partnera, a jednocześnie przez lata samodzielnie pracowały na własne świadczenia. Renta wdowia umożliwia połączenie własnej emerytury lub renty (np. z tytułu niezdolności do pracy) z rentą rodzinną po zmarłym małżonku. Dzięki temu owdowiata osoba może zachować część świadczenia po partnerze, nie rezygnując z własnego. Obecnie jedno z tych dwóch świadczeń wypłacane jest w pełnej wysokości, a drugie w 15 proc. Od 1 stycznia 2027 roku ten drugi składnik wzrośnie do 25 proc. Aby ubiegać się o rentę wdowią, należy złożyć wniosek ERWD w ZUS i spełnić warunki, takie jak: osiągnięcie wieku emerytalnego (60 lat dla kobiet, 65 lat dla mężczyzn), uzyskanie prawa do renty rodzinnej po ukończeniu 55 lat (kobiety) lub 60 lat (mężczyźni), pozostawanie we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka (np. wspólne gospodarstwo domowe lub więź emocjonalna), niezawarcie nowego związku małżeńskiego.

Odprawa pośmiertna

Zgodnie z Kodeksem pracy odprawa pośmiertna przysługuje w przypadku śmierci pracownika w trakcie trwania stosunku pracy lub po jego zakończeniu – o ile śmierć nastąpiła w okresie pobierania zasiłku z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą. Co istotne, prawo do odprawy przysługuje niezależnie od miejsca i przyczyny śmierci pracownika.

Jeśli jednak małżonkowie pozostawali w separacji orzeczonej przez sąd, świadczenie to nie przysługuje. Prawo do odprawy mają także inni członkowie rodziny spełniający warunki do otrzymania renty rodzinnej. Należą do nich m.in.: dzieci biologiczne, adoptowane oraz przyjęte na wychowanie – do ukończenia 16. roku życia lub, w przypadku kontynuowania nauki, do 25. roku życia. W przypadku dzieci całkowicie niezdolnych do pracy granica wieku nie obowiązuje. Do odprawy pośmiertnej mogą być również uprawnieni rodzice zmarłego, pod warunkiem że są niezdolni do pracy lub ukończyli 50 lat.

Odprawa pośmiertna przysługuje niezależnie od stażu pracy zmarłego pracownika, choć jego długość ma wpływ na wysokość wypłacanego świadczenia.

Odprawa pośmiertna nie przysługuje członkom rodziny w sytuacji, gdy pracodawca ubezpieczył pracownika na życie, a odszkodowanie wypłacone przez instytucję ubezpieczeniową jest wyższe niż kwota

odprawy. Jeśli jednak kwota odškodowania jest niższa niż przysługująca odprawa, pracodawca ma obowiązek wypłacić rodzinie różnicę między tymi kwotami.

Urlop okolicznościowy

Na czas załatwiania formalności związanych z pogrzebem pracownikowi przysługuje urlop okolicznościowy. Aby go otrzymać, należy złożyć odpowiedni wniosek u pracodawcy.

Wymiar urlopu zależy od stopnia pokrewieństwa ze zmarłą osobą: 2 dni przysługują w przypadku śmierci małżonka, dziecka, rodzica, ojczyma, macochy, 1 dzień w przypadku zgonu rodzeństwa, babci, dziadka lub innej osoby będącej na utrzymaniu pracownika lub pozostającej pod jego bezpośrednią opieką. Urlop okolicznościowy jest dodatkowym uprawnieniem pracowniczym i nie wlicza się do puli urlopu wypoczynkowego.

Formalności w banku i innych urzędach

Podczas dopełniania formalności po śmierci osoby bliskiej niezbędne będzie okazanie aktu zgonu oraz dokumentu potwierdzającego nabycie spadku. Może to być sądowe postanowienie o nabyciu spadku lub notarialny akt poświadczenia dziedziczenia. Więcej informacji na ten temat znajdziesz na kolejnych stronach poradnika.

OFE i subkonto ZUS

Środki w OFE i na subkoncie ZUS podlegają dziedziczeniu. Brak świadomości uposażonych oraz spadkobierców o ich uprawnieniach powoduje, że środków w Otwartym Funduszu Emerytalnym (OFE), które należały do osób zmarłych, jest według szacunków kilkaset milionów złotych. Tymczasem każdy członek OFE oraz posiadacz subkonta w ZUS ma prawo wskazać

osobę lub osoby uposażone, czyli te, które po jego śmierci otrzymają zgromadzone środki. Jeśli nie zostanie to zrobione, pieniądze wchodzą w skład spadku.

Warto o tym pamiętać i podjąć stosowne działania, ponieważ ani ZUS, ani OFE nie informują spadkobierców o istnieniu zgromadzonych u nich środków finansowych podlegających dziedziczeniu.

Ważne

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej pozyskania odziedziczonych środków znajdujących się w OFE oraz na subkoncie ZUS, zapraszamy do kontaktu z biurem firmy KLEPSYDRA.

Bank – zamknięcie konta i pokrycie kosztów pogrzebu

Po śmierci bliskiej osoby bankowe formalności warto załatwić możliwie szybko. Do zamknięcia konta, zablokowania karty i rozwiązania umowy z bankiem wystarczy akt zgonu. Jednak aby uzyskać dostęp do zgromadzonych środków, konieczne będzie przedstawienie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku lub aktu poświadczenia dziedziczenia.

Ważne jest, aby starannie prześledzić umowę podpisaną między osobą zmarłą a bankiem zwłaszcza w kontekście ewentualnych zobowiązań, takich jak kredyt czy debet na karcie kredytowej, ponieważ mogą one generować dodatkowe koszty (np. naliczane odsetki). Warto też skontaktować się z bankiem i zapytać o szczegółowe procedury – każdy bank może mieć nieco inne wymagania.

Na mocy prawa bankowego bank, w którym zmarły miał konto, ma obowiązek wypłacić z rachunku zmarłego kwotę wydaną na pokrycie kosztów pogrzebu osobie, która ją faktycznie wydała i przedstawi stosowne rachunki.

Co ważne, bank uwzględni tylko kwotę nieprzekraczającą kosztów pogrzebu, zorganizowanego zgodnie ze zwyczajami przyjętymi w danym środowisku.

Jak ustalić, w którym banku zmarły miał rachunki? Według Komisji Nadzoru Finansowego na koniec kwietnia 2025 roku w Polsce

działało 29 banków komercyjnych, 489 banków spółdzielczych oraz 34 oddziały instytucji kredytowych i banków zagranicznych.

Samodzielne przeszukiwanie tych instytucji w celu ustalenia, gdzie zmarły miał rachunki, byłoby czasochłonne i uciążliwe. Na szczęście obecnie we wszystkich polskich bankach i SKOK-ach działa **centralna informacja o rachunkach uśpionych**. Dzięki niej spadkobiercy mogą w szybki sposób uzyskać informację o rachunkach bankowych należących do zmarłych krewnych. Warto wiedzieć, że banki mogą pobierać opłatę za usługę związaną z uzyskaniem informacji o kontach uśpionych, z zastrzeżeniem jednak, że ta opłata nie może być wyższa niż koszt wygenerowania informacji. Wysokość opłaty różni się w różnych bankach.

Spadkobiercy poszukujący rachunków osoby zmarłej mogą złożyć wniosek w dowolnym banku lub SKOK-u w Polsce, przedstawiając dokument potwierdzający tytuł prawny do spadku (akt poświadczenia dziedziczenia lub postanowienie

sądu o nabyciu spadku). Każdy bank i SKOK ma obowiązek odpowiedzieć niezwłocznie, ale nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od otrzymania wniosku.

W wyniku zapytania otrzymamy zbiorczy raport, w którym znajdą się nazwy instytucji prowadzących rachunki, numery kont, status rachunku (aktywny, uśpiony, zamknięty), a także informacja, czy jest to rachunek indywidualny, czy wspólny. Uzyskanie dostępu do szczegółowych danych dotyczących rachunku, takich jak saldo rachunku czy historia operacji, jest możliwe wyłącznie w tej placówce banku lub SKOK-u, w której rachunek jest prowadzony. Tylko tam będzie też możliwa wypłata zgromadzonych środków.

Umowy

Po śmierci bliskiej osoby warto pamiętać o uregulowaniu wszystkich zobowiązań, które pozostawiła po sobie. W pierwszej kolejności należy zamknąć umowy, które nie będą już kontynuowane – na przykład z operatorem sieci komórkowej. W tym celu wystarczy przedłożyć akt zgonu.

Jeśli natomiast planujemy nadal korzystać z niektórych usług (np. telefon stacjonarny, media, dostawy prądu, gazu czy internetu), konieczne będzie przepisanie umów na spadkobierców. Dobrą praktyką jest przekazanie kserokopii aktu zgonu wszystkim firmom i instytucjom, z którymi rozliczamy się w imieniu osoby zmarłej. Pozwoli to

uniknąć nieporozumień w przyszłości, a także zabezpieczyć formalności związane z wypowiedzeniem umów lub zmianą danych abonenta.

Ubezpieczenie

W przypadku śmierci osoby ubezpieczonej możliwe jest dochodzenie świadczeń z różnych źródeł. W pierwszej kolejności warto sprawdzić, czy zmarły był objęty ubezpieczeniem grupowym w miejscu pracy. Jeśli tak, należy złożyć wniosek o wypłatę należnego świadczenia w firmie ubezpieczeniowej obsługującej tę polisę.

W przypadku dodatkowych ubezpieczeń – na przykład polisy na życie – konieczne jest zapoznanie się z zapisami umowy i zgłoszenie roszczenia do ubezpieczyciela zgodnie z przewidzianą procedurą. Jeśli śmierć nastąpiła na skutek wypadku spowodowanego przez osobę trzecią (np. w wyniku kolizji drogowej), warto zgłosić się do ubezpieczyciela sprawcy z wnioskiem o zadośćuczynienie, zwrot kosztów pogrzebu oraz rentę wyrównawczą dla osoby, która utraciła główne źródło utrzymania. Do ubezpieczyciela można wystąpić również o podwyższenie renty wyrównawczej, gdy zmieniają się okoliczności, np. w pracy są kolejne podwyżki, których zmarły już nie dostanie, a renta wypłacana przez ZUS nie jest waloryzowana w stosunku do jego zarobków.

Księgi wieczyste

Spadkobiercy mają obowiązek ujawnienia nabycia praw do nieruchomości w księdze wieczystej. W tym celu należy złożyć wniosek KW-WPIS (dostępny w wydziałach ksiąg wieczystych oraz na stronie www.gov.pl) w wydziale ksiąg wieczystych sądu rejonowego właściwego dla danej nieruchomości. Do wniosku należy dołączyć dokument potwierdzający tytuł prawny do spadku – akt poświadczenia dziedziczenia lub postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku – oraz wniesić stosowną opłatę sądową. Należy pamiętać o tym, że jedna nieruchomość może być objęta więcej niż jedną księgą wieczystą. W takim przypadku należy złożyć osobny wniosek dla każdej z nich.

Najem

W przypadku spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu przysługującego małżonkom po śmierci jednego z nich prawo przechodzi na drugiego małżonka. Warunkiem jest złożenie deklaracji członkowskiej w spółdzielni w terminie do jednego roku od dnia śmierci małżonka. Co ważne, jak wynika z orzecznictwa sądów, nie tylko małżonek, ale też „osoba, która pozostaje faktycznie we wspólnym pożyciu”, na przykład konkubent, jest uprawniona do spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu.

W przypadku najmu mieszkania w stosunek najmu lokalu wstępują: małżonek niebędący współnajemcą

lokalu, dzieci najemcy i jego współmałżonka, osoby, którym płacił (lub był zobowiązany płacić) alimenty, partner życiowy (konkubent). Warunkiem koniecznym jest, aby wymienione osoby zamieszkiwały z najemcą w tym lokalu do chwili jego śmierci. W przeciwnym razie stosunek najmu wygasa z mocy prawa.

Samochód

Jeśli osoba zmarła miała samochód, należy go przerejestrować w wydziale komunikacji urzędu miasta właściwym dla adresu zameldowania właściciela pojazdu.

Social media

W mediach społecznościowych istnieje możliwość likwidacji konta zmarłego lub zmiany jego statusu na „In memoriam”. Takie decyzje mogą podjąć osoby uprzednio upoważnione przez zmarłego, a także zweryfikowani członkowie jego rodziny. W tym celu zwykle należy wypełnić specjalny formularz oraz postępować zgodnie z dalszymi instrukcjami przekazanymi przez daną platformę. Niektóre platformy mogą wymagać przedstawienia kopii aktu zgonu lub nekrologu oraz dowodu tożsamości osoby reprezentującej zmarłego.

Nabycie albo odrzucenie spadku

Z chwilą śmierci osoby następuje tzw. otwarcie spadku. Od tego momentu spadkobiercy – ustawowi lub testamentowi – nabywają spadek po zmarłym. Po zakończeniu ceremonii pogrzebowej należy przeprowadzić postępowanie spadkowe przed sądem albo sporządzić akt poświadczenia dziedziczenia u notariusza.

Postępowanie sądowe w sprawach spadkowych toczy się przed sądem rejonowym właściwym dla ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy. Jeżeli nie da się ustalić jego miejsca zamieszkania w Polsce, właściwy jest sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część. W przypadku braku takich podstaw, sprawę rozpatruje Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy. W toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku sąd ustala: kto jest spadkobiercą, w jakiej części dziedziczy spadek oraz czy spadkobiercy złożyli oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku.

Warto pamiętać, że spadek to nie tylko majątek zmarłego, ale również jego długi.

Spadkobierca może **przyjąć spadek bez ograniczeń** (tak zwane przyjęcie proste) – wtedy odpowiada on za ewentualne długi spadkodawcy

całym swoim majątkiem. Jeśli spadkobierca decyduje się na taki sposób przyjęcia spadku, nie jest konieczne złożenie przez niego stosownego oświadczenia, gdyż zgodnie z prawem jego brak oznacza przyjęcie proste.

Można **przyjąć spadek z dobrodziejstwem inwentarza** – wtedy odpowiedzialność za długi spadkowe ograniczona jest do wartości otrzymanego spadku. Wówczas w najgorszym przypadku, przy istnieniu długów, spadkobierca nie zyskuje, ale też nie straci. Zyska, gdy po spłacie długów zostaną jeszcze środki ze spadku.

Spadkobierca ma 6 miesięcy od momentu dowiedzenia się o swoim prawie do spadku na złożenie oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Złożenie oświadczenia może nastąpić w ramach postępowania o nabycie spadku lub może być złożone niezależnie w sądzie rejonowym, w którego okręgu znajduje się miejsce zamieszkania lub pobytu składającego oświadczenie. Do oświadczenia należy dołączyć akt zgonu spadkodawcy i informację o pozostałych spadkobiercach – ich miejsce zamieszkania, stopień pokrewieństwa ze spadkodawcą.

Można również **złożyć oświadczenie o odrzuceniu spadku**. W tej sytuacji spadkobierca nie dziedziczy ani majątku, ani długów. Należy

pamiętać, że następuje wtedy przejście spadku na spadkobierców spadkobiercy – na ogół będą to dzieci i współmałżonek. Podobnie jak w przypadku oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, spadkobierca ma 6 miesięcy od momentu dowiedzenia się o swoim prawie do spadku na złożenie oświadczenia o odrzuceniu spadku. Złożenie oświadczenia może nastąpić w ramach postępowania o nabycie spadku lub może być złożone niezależnie w sądzie rejonowym, w którego okręgu znajduje się miejsce zamieszkania lub pobytu składającego oświadczenie. Do oświadczenia należy dołączyć akt zgonu spadkodawcy i informację o pozostałych spadkobiercach – ich miejsce zamieszkania, stopień pokrewieństwa ze spadkodawcą. Postępowanie w sprawach spadkowych można przeprowadzić również u dowolnego notariusza na terenie całego kraju. Wystarczy umówić się na dogodny termin i stawić w kancelarii, konieczne jest jednak, aby jednocześnie obecne były wszystkie osoby, które są brane pod uwagę jako spadkobiercy (ustawowi oraz testamentowi) oraz przedłożyły one wymagane dokumenty i oświadczenia. Nie może również występować między nimi spór dotyczący podziału spadku. W przypadku wątpliwości co do kręgu spadkobierców lub sposobu podziału spadku konieczne jest przeprowadzenie postępowania sądowego, w którego wyniku wydawane jest postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku.

W postanowieniu tym wskazuje się spadkodawcę, spadkobierców oraz wysokość ich udziałów. Postanowienie uprawomocnia się po 21 dniach, licząc od dnia następującego po rozprawie, o ile nie zostanie zaskarżone.

Zarówno sporządzenie aktu poświadczenia dziedziczenia, jak i przeprowadzenie postępowania spadkowego **nie jest ograniczone żadnym terminem** – może nastąpić nawet po kilkudziesięciu latach po śmierci spadkodawcy. Należy jednak pamiętać, że czynności tych **nie można dokonać przed upływem 6 miesięcy od otwarcia spadku (śmierci spadkodawcy)**, chyba że wszyscy znani spadkobiercy złożą już oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku.

Warto wiedzieć, że spadkobiercą może być także dziecko poczęte, pod warunkiem że zostało uznane przez spadkodawcę lub jego rodzicielstwo zostało sądownie potwierdzone.

Zaleca się również sprawdzenie, czy zmarły nie pozostawił testamentu – czy to sporządzonego własnoręcznie, czy w formie aktu notarialnego. Taki dokument należy ujawnić i złożyć w sądzie lub przedstawić notariuszowi prowadzącemu sprawę. W przypadku istnienia testamentu może powstać roszczenie o zachówek.

Śmierć poza granicami kraju

Z roku na rok rośnie liczba Polaków umierających poza granicami kraju. Wynika to przede wszystkim z rosnącej mobilności, licznych podróży oraz emigracji. Mimo to życzeniem wielu zmarłych i ich rodzin jest pochówek w ojczystej ziemi.

Sprowadzenie ciała osoby zmarłej do Polski nie jest jednak procesem łatwym. Największym wyzwaniem jest brak jednolitych przepisów dotyczących międzynarodowego transportu zwłok. W każdym kraju obowiązują inne szczegółowe przepisy. Niezależnie od tego w Polsce konieczne jest uzyskanie zezwolenia od starosty, burmistrza lub prezydenta miasta, w którym ma nastąpić pochówek. Dodatkowo wymagane jest zaświadczenie potwierdzające brak choroby zakaźnej u osoby zmarłej.

W takich trudnych momentach pomocą służy polski konsulat oraz **wyspecjalizowane firmy zajmujące się międzynarodowym transportem zwłok**. Jednym z najbardziej doświadczonych podmiotów w tej dziedzinie jest Firma BONGO Międzynarodowe Usługi Pogrzebowe (www.bongo.com.pl), należąca do Grupy KLEPSYDRA, która działa nieprzerwanie od 1958 roku. Jest rozpoznawalna na całym świecie. Jako jedna z niewielu na rynku przewozu osób zmarłych może się pochwalić solidną znajomością pra-

wa międzynarodowego, obyczajów i obrządków religijnych w poszczególnych krajach czy religiach oraz doświadczeniem zdobytym dzięki dziesiątkom tysięcy wykonanych usług pogrzebowych na całym świecie. Pracownicy firmy BONGO zajmują się dopełnieniem wszystkich niezbędnych formalności w kraju, w którym nastąpił zgon, a po uzyskaniu upoważnienia od rodziny mogą również przeprowadzić formalności związane z uzyskaniem zaświadczenia pogrzebowego, pomóc w pozyskaniu finansowania usług, a także udzielić wsparcia prawnego w zakresie spraw cywilnych.

Ważne

Prawo do sprowadzenia ciała przysługuje krewnym (w tym małżonkowi) osoby zmarłej do czwartego stopnia pokrewieństwa. W Polsce podstawą prawną sprowadzenia zwłok zmarłego do kraju jest obecnie art. 14 ustawy z 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

Koszty związane z przygotowaniem dokumentacji oraz sprowadzeniem ciała lub prochów do kraju ponosi osoba podejmująca decyzję o ich transporcie, chyba że zmarły miał odpowiednią polisę ubezpieczeniową. Warto o nią zadbać przed wyjazdem za granicę!